

Att väga enskilda mot allmänna intressen

När en länsstyrelse eller kommun planerar att skydda ett område som naturreservat ska den ta hänsyn till enskilda intressen. Inskränkningarna för den enskilde får inte bli mer omfattande än vad som behövs för att tillgodose syftet med skyddet (7 kap. 25 § miljöbalken).

Bildande av naturreservat innebär alltid inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda sin mark eller sitt vatten får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Vid både statliga och kommunala reservatsbildningar är det mycket viktigt att beakta detta redan när ett förslag till naturreservat avgränsas. Det är då som den ansvarige reservatsbildaren ska ha detta i åtanke, och göra en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen, som kan förklaras i de fall beslutet prövas av högre instans.

Varje medborgares egendom är tryggad genom att ingen kan tvingas att tåla att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad, utom när det krävs för att angelägna allmänna intressen ska tillgodoses (2 kap. 15 § första stycket regeringsformen), den så kallade proportionalitetsprincipen. Utgångspunkten för naturreservat är att ingrepp som motiveras av hänsyn till naturvårds- och miljöintressen betraktas som angelägna allmänna intressen (Prop.1997/98:45, del 2, s. 97). Likaså anges i förarbetena att inskränkningen i den enskildes rätt kan gå mycket långt i syfte att skydda miljö och natur. Detta innebär i praktiken att intrånget för en enskild markägare inte måste begränsas till en viss procent av berörd fastighet. Om syftet med skyddet till exempel kräver att en stor del av en fastighet tas i anspråk för reservatet behöver detta inte strida mot bestämmelsen om hänsyn till enskilda intressen.